X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 32)**

z dnia 28 czerwca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 32)

28 czerwca 2024 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Mirosława Maliszewskiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (druk nr 425) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 464) w zakresie:

1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe;

3) części budżetowej 35 – Rynki rolne:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 30, 50 i 62;

5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe;

6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów;

7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych;

8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;

9) agencji wykonawczych:
a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności

Rolnej Skarbu Państwa,
c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;

10) państwowych osób prawnych:
a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,
b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stefan Krajewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi i **Adam Nowak** podsekretarz stanu w MRiRW wraz ze współpracownikami, **Wioletta Bruździńska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Marek Adamiak** p.o. dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Tomasz Nawrocki** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Teresa Wrzosek** dyrektor Departamentu Finansowego ARiMR, **Agnieszka Jaszczuk** dyrektor Departamentu Księgowości ARiMR, **Lucjan Zwolak** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, **Dorota Skrzypska** p.o. główny księgowy KOWR oraz **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Paulina Przybysz i Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów. Witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z panem sekretarzem stanu Stefanem Krajewskim oraz panem podsekretarzem stanu Adamem Nowakiem na czele. Witam przedstawicieli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z panem Lucjanem Zwolakiem, zastępcą dyrektora generalnego. Witam przedstawicieli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z panem Tomaszem Nawrockim, zastępcą prezesa Agencji. Witam pana Marka Adamiaka, pełniącego obowiązki dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, przedstawicieli Ministerstwa Finansów oraz wszystkich przybyłych gości.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Dzisiejszy porządek został dostarczony i obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. z druku nr 425 wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 464) w zakresie: 1) części budżetowej 32 – Rolnictwo: a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe; 2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe; 3) części budżetowej 35 – Rynki rolne: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; 4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 30, 50 i 62; 5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe; 6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów; 7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych; 8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym; 9) agencji wykonawczych: a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych; 10) państwowych osób prawnych: a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Czy są uwagi do porządku obrad? Uwag nie słyszę. Uważam porządek obrad za przyjęty.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. Zanim zaczniemy go realizować, poproszę o wypowiedzi wskazane osoby. To jest prośba, żeby zrobić to w sposób bardzo syntetyczny, dlatego że materiały panie posłanki i panowie posłowie otrzymali i z pewnością gruntownie się z nimi zapoznali. Nie sygnalizowali mi potrzeby zadawania wielu pytań. A poza tym jest to dzień, w którym posłowie wybierają się do swoich okręgów wyborczych, ponieważ zbliżają się żniwa i inne ważne wydarzenia, więc byłoby dobrze, żebyśmy zbędnego czasu nie poświęcali na dyskusję w sprawach, które są dla wszystkich znane.

Proszę pana ministra Stefana Krajewskiego o przedstawienie informacji. Ta moja uwaga dotyczy zarówno pań i panów posłów, jak i tych, którzy będą zabierali głos ze strony rządowej. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Nie da się krótko, bo później jest dużo pytań ze strony posłów i przychodzą z interwencjami poselskimi. Lepiej jest więcej wyjaśnić w tej chwili, niż później mają być jakieś niedopowiedzenia.

Szczegółowe dane dotyczące wykonania budżetu na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne oraz rybołówstwo w 2023 r. przedstawiliśmy Wysokiej Komisji w przekazanych materiałach i dlatego chciałbym się skupić jedynie na najważniejszych zagadnieniach.

Dochody. Ogółem dochody Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2023 r. zostały zrealizowane w kwocie 523 763 tys. zł, to jest 110% planu. W omawianych częściach budżetowych dochody zostały wykonane w następujących wielkościach: w części 32 – Rolnictwo w kwocie 60 387 tys. zł; w części 33 – Rozwój wsi w kwocie 453 275 tys. zł oraz w części 35 – Rynki rolne w kwocie 647 tys. zł.

W części 33 – Rozwój wsi główne źródła dochodów stanowiły wpłaty związane z rozliczeniem nadwyżki środków finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, wpływy z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem przez beneficjentów.

W części 35 – Rynki rolne główne źródła dochodów stanowiły opłaty popierane przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych za egzaminy kwalifikacyjne na rzeczoznawcę, za czynności związane z poświadczeniem certyfikatów na mleko oraz za badania laboratoryjne oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Wydatki. W 2023 r. ze środków budżetu krajowego w częściach budżetowych 32, 30 i 35 wydatkowanych zostało 11 202 165 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 87% planu po zmianach. W części 32 – Rolnictwo zrealizowano wydatki w kwocie 2 139 467 tys. zł, a w części 33 – Rozwój wsi wydatki stanowiły 8 820 460 tys. zł. Wydatki w części 35 – Rynki rolne zostały zrealizowane w kwocie 62 238 tys. zł. Powyższe wydatki zostały uzupełnione środkami z budżetu wojewodów w kwocie 4 671 020 tys. zł, środkami z budżetu unijnego, wydatkowanymi w 2023 r. w łącznej kwocie 19 908 427 tys. zł na finansowanie płatności bezpośrednich oraz programów i mechanizmów unijnych.

Wydatki na rolnictwo, łącznie z KRUS i środkami z Unii Europejskiej, w łącznej kwocie 59 167 909 tys. zł umożliwiły realizację zadań planowanych na 2023 r. Do najistotniejszych zadań, realizowanych z budżetu krajowego, należą: wydatki na realizację zadań z zakresu krajowej działalności pomocowej, realizowane przez ARiMR w kwocie ponad 2 300 000 tys. zł, dopłaty do paliwa rolniczego w wysokości ponad 1 900 000 tys. zł, dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w kwocie 628 000 tys. zł. Z budżetu środków europejskich w 2023 r. agencja płatnicza w ramach systemu wsparcia bezpośredniego wypłaciła producentom rolnym kwotę prawie 14 000 000 tys. zł, w tym 8 400 000 tys. zł w ramach kampanii 2023 r. i 5 600 000 tys. zł w ramach kampanii 2022 r. Na realizację działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 agencja wypłaciła z budżetu środków europejskich i współfinansowania z budżetu krajowego łącznie w 2023 r. prawie 9 000 000 tys. zł. Ponadto z funduszu pomocy udzielono wsparcia finansowego dla producentów rolnych w 2023 r. na kwotę łącznie ponad 5 800 000 tys. zł, z tego 2 800 000 tys. zł na pomoc związaną z dofinansowaniem w 2023 r. zakupu nawozów, 2 200 000 tys. zł na pomoc dotyczącą sprzedaży zbóż, 23 000 tys. zł na zapłatę za sprzedaną kukurydzę, 231 000 tys. zł na dodatkowe koszty związane z zakupem mokrej kukurydzy, 568 000 tys. zł na dopłaty do innych zbóż i nasion oleistych.

Część 32 – Rolnictwo. W planie po zmianach na 2023 r. w części 32 – Rolnictwo wydatki określone na kwotę 2 505 216 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 2 139 467 tys. zł. W tej części budżetowej finansowane są jednostki budżetowe, w tym 63 szkoły rolnicze, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz są finansowane zadania w formie dotacji przedmiotowych: postęp biologiczny w produkcji roślinnej i postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, rolnictwo ekologiczne i ochrona roślin lub w formie dotacji celowych, m.in. na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, program wieloletni pod nazwą „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego”, zadania zlecone dla instytutów badawczych, system zbierania i wykorzystania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, tzw. FADN.

Przeciętne zatrudnienie w części 32 – Rolnictwo w 2023 r. wyniosło 5444 osoby, bez COBORU i Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Łącznie wydatki na wynagrodzenia wyniosły 530 273 tys. zł, właśnie bez COBORU i Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w części 32 – Rolnictwo wydatkowano 68 161 tys. zł, głównie na pomoc techniczną w ramach PROW 2014–2020 w kwocie 50 231 tys. zł oraz na programy unijne realizowane przez szkoły rolnicze, w tym program operacyjny „Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020”, regionalne programy operacyjne, program operacyjny „Infrastruktura i środowisko 2014–2020”, program „Edukacja mechanizmu finansowego na lata 2014–2021” w łącznej kwocie 16 154 tys. zł. Z budżetu środków europejskich na realizację projektów przez szkoły rolnicze wydatkowano 28 726 tys. zł oraz 1500 tys. zł na program operacyjny „Infrastruktura i środowisko na lata 2014–2020”.

Część 33 – Rozwój wsi. W planie po zmianach na 2023 r. w części 33 – Rozwój wsi wydatki określono na kwotę 10 037 943 tys. zł, które zostały zrealizowane w kwocie 8 820 460 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej przeznaczone były głównie na reali-

zację zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego i wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zrealizowała wydatki m.in. na pomoc dla producenta rolnego, który poniósł dodatkowe koszty w wyniku braku stabilizacji na rynku pszenicy, gryki lub kukurydzy, spowodowanej agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy – w kwocie ponad 713 000 tys. zł; na program w 2023 r. Locha+ w kwocie ponad 441 000 tys. zł; na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych – w kwocie ponad 318 000 tys. zł; finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – w kwocie prawie 179 000 tys. zł; na pomoc związaną z materiałem siewnym – w kwocie ponad 211 000 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w części 33 – Rozwój wsi w 2023 r. wyniosło 100 osób bez ARiMR, KOWR i jednostek doradztwa rolniczego. Łącznie wydatki na wynagrodzenia, bez tych wszystkich instytucji, wyniosły 14 411 tys. zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – wykorzystano w 2023 r. w kwocie 4 375 553 tys. zł, w tym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wykorzystała środki w kwocie 4 338 849 tys. zł na współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020; na I filar Wspólnej Polityki Rolnej – realizację systemu wsparcia bezpośredniego; dopłaty do produkcji, przetwórstwa i spożycia produktów rolnych i przetworzonych; na wspólną organizację rynków owoców i warzyw oraz pozostałe działania w ramach wspierania realizacji Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej oraz na pomoc techniczną PROW na lata 2014–2020. Z budżetu środków europejskich wykorzystano w części 33 – Rozwój wsi wydatki w kwocie 19 798 123 tys. zł, to jest ponad 99% planu po zmianach.

Część 35 – Rynki rolne. W części 35 – Rynki rolne wydatki określono na kwotę 63 389 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 62 238 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej były przeznaczone głównie na realizację zadań Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Przeciętne zatrudnienie w części 35 – Rynki rolne w 2023 r. wyniosło 298 osób. Łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 36 895 tys. zł.

Część 85 – Budżety wojewodów. Dochody budżetowe wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w ramach budżetu wojewodów wyniosły 351 007 tys. zł. Główną pozycję dochodów stanowiły dochody za czynności urzędowe z zakresu nadzoru weterynaryjnego oraz oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego.

W ramach części 85 – Budżety wojewodów wydatki ogółem w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w 2023 r. zrealizowane zostały w kwocie 4 671 020 tys. zł, to jest 95% planu po zmianach. Wydatki budżetowe wojewodów przeznaczone były na dopłaty do paliwa rolniczego, sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych oraz zadania z okresu rolnictwa, to jest zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa oraz dotacje dla spółek wodnych.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiając najistotniejsze informacje o wykonaniu budżetu na rolnictwo w 2023 r. pragnę jeszcze podkreślić, że został on zrealizowany w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów.

Tak jak pan przewodniczący prosił – w bardzo telegraficznym skrócie. Jak widać, spociłem się jak przy żniwach, szybko przeczytałem. A oczywiście, jeżeli są pytania...

Podsekretarz stanu w MRiRW Adam Nowak:

Kurzu nie było.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Kurzu nie było. Oczywiście, jeśli są pytania, to bardzo proszę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

O to samo teraz poproszę pana dyrektora Marka Adamiaka. Niekoniecznie musi się pan dyrektor spocić, ale prosiłbym o bardzo syntetyczną wypowiedź. Proszę, panie dyrektorze.

Pełniący obowiązki dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Marek Adamiak:

Postaram się, panie przewodniczący, żeby było krótko i zwięźle.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 33 – Rozwój wsi oraz 35 – Rynki rolne, a także opisowo w części 32 – Rolnictwo. Ocena jest efektem wyników kontroli przeprowadzonych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zgodnie z założeniami przyjętymi w kontroli budżetowej na rok 2023, NIK nie kontrolował dochodów powyższych części budżetowych, przeprowadzono natomiast analizę porównawczą danych o wykonaniu budżetu za 2023 r. z wynikami z roku 2022.

W kontrolowanych częściach, zgodnie z przepisami, lokowano planowane wydatki. Prawidłowo dokonywano zmiany planu wydatków. Przekazywanie, wykorzystanie i rozliczanie dotacji z budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich było prawidłowe. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych oraz realizacji zamówień publicznych. Badania próby wydatków w części 33 – Rozwój wsi oraz 35 – Rynki rolne wykazało, że dokonano ich zgodnie z planem finansowym, gospodarnie, celowo i legalnie.

Na obniżenie oceny w części 32 – Rolnictwo miały wpływ stwierdzone nieprawidłowości w zakresie wydatków na działalność promocyjną i informacyjną, polegające na nierzetelnym planowaniu i braku koordynacji działań informacyjno-promocyjnych, braku określenia mierzalnych celów prowadzonych zadań oraz braku analizy faktycznych potrzeb i celowości wydatków na działania informacyjno-promocyjne. Skutkowało to poniesieniem niecelowym i niegospodarnym wydatków w kwocie 2100 tys. zł. Nierzetelność działań skutkowała wydatkami w kwocie 1600 tys. zł. Należy podkreślić, że nieprawidłowe wydatkowanie kwoty stanowiło prawie 16% łącznej kwoty wydatków, poniesionych w 2023 r. przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na działania informacyjno-promocyjne w wysokości 22 800 tys. zł.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prawidłowo sporządzono sprawozdanie budżetowe i sprawozdanie z zakresu operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. Stwierdzone nieprawidłowości w obszarze ewidencji księgowych nie miały wpływu na ocenę ksiąg rachunkowych i dotyczyły dokumentów, określających zasady polityki rachunkowości z dysponenta trzeciego stopnia w MRiRW. Wobec nieprawidłowości stwierdzonych w wydatkowaniu środków na działalność informacyjno-promocyjną NIK wnioskował o zapewnienie dokonywania wydatków z zachowaniem zasady racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, a także zgodnie z przedmiotem działania oraz o weryfikowanie ewentualnej skuteczności i efektywności prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych z zastosowaniem adekwatnych mierników.

Najwyższa Izba Kontroli zwróciła także uwagę na utrzymujący się od 2015 r. stan prawny polegający na udzielaniu dotacji przedmiotowych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Roślin i Nasiennictwa wyłącznie na podstawie aktów wykonawczych do ustawy o finansach publicznych. Tymczasem żaden przepis rangi ustawowej nie przewiduje udzielania takich dotacji, a zatem regulacja tego obszaru aktem wykonawczym wykracza poza ustawowe upoważnienie w tym zakresie. W związku z tym Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę doprowadzenia do uporządkowania prawnego zasady udzielania dotacji przedmiotowych do podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa, mając na uwadze aktualnie obowiązującą podstawę prawną do udzielania dotacji przedmiotowych z budżetu państwa, wynikającą z art. 130 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W odpowiedzi, którą teraz otrzymaliśmy od ministra, pan minister trochę polemizuje w tym momencie i twierdzi, że to nie było objęte nigdy kontrolą, przez 20 lat było podobnie robione i nagle w tym momencie Najwyższa Izba Kontroli ma tego typu uwagi.

Chciałem powiedzieć, że przeprowadziliśmy kontrolę nadzoru Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa nad produkcją i obrotem materiałem siewnym roślin rolniczych i w tym momencie ten problem się pojawił. Zgłębiliśmy go w trakcie kontroli budżetowej i niestety, to wyjaśnienie, które otrzymaliśmy od pana ministra, jest niesatysfakcjonujące. W tym momencie będzie wydana i przekazana panu ministrowi opinia prezesa Najwyższej Izby Kontroli w tej kwestii. Tę kwestię trzeba po prostu uregulować w nieco inny sposób.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na wzmocnienie nadzoru ministra nad KOWR wobec nieprawidłowości w trakcie kontroli planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2023 r. Nieprawidłowości te zostaną omówione w dalszej części, jeżeli będziemy referować wykonanie budżetu przez KOWR, a przede wszystkim przez Zasób.

Już nie będę powielał kwestii wydatków. Chciałbym tylko jeszcze wspomnieć o pewnych rzeczach. Niezależnie od kontroli i oceny dotyczącej wykonania budżetu państwa w ramach omówionej części budżetowej, której dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, skontrolowano również stan realizacji reform i inwestycji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, za które odpowiedzialny jest minister. NIK ocenia, że działania ministra, mające na celu wykorzystanie środków KPO, nie były w pełni skuteczne. Do końca 2023 r. nie zostały uruchomione nabory do dwóch z czterech inwestycji. Chodzi o inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodnościekową na terenach wiejskich oraz inwestycje o zwiększonym potencjale zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Stwarza to ryzyko niezrealizowania wskaźników kamieni milowych w terminie, to jest do końca 2025 r. i niewykorzystania przyznanych środków w ramach wyżej wymienionego programu. W związku z tym NIK wskazuje na zintensyfikowanie działań, dotyczących absorpcji środków z KPO oraz realizacji reform inwestycji tego instrumentu. Niezbędna jest również sprawniejsza współpraca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej w tym obszarze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo dziękuję.

Przystępujemy do dyskusji. Otwieram dyskusję i jako pierwszy zabierze głos pan poseł przewodniczący Robert Telus. Proszę.

Poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Mam dwa pytania merytoryczne i ważne. Było w programie, w planach finansowych, 250 000 tys. zł na program odbudowy lochy w Polsce. Czy to jest realizowane? Widzę, że pani dyrektor kiwa głową pozytywnie, to już się cieszę. A drugi program, o który chciałbym zapytać, czy jest realizowany, to bon frekwencyjny dla kół gospodyń wiejskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Pan poseł Jarosław Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Chciałem zapytać się pana ministra o wydatki na rolnictwo: jaki procent PKB Polski stanowi budżet na rolnictwo? Jeszcze chciałem zapytać o budżet na rynki rolne. Bardzo martwię się rynkiem mleka, bo ostatnio pan minister Krajewski pobłogosławił to, abyśmy uczyli Ukraińców produkcji mleczarskiej. Dlatego pytam, czy ten budżet został prawidłowo wykonany? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Więcej zgłoszeń nie słyszę, więc zamykam dyskusję w tym zakresie.

Proszę pana ministra o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Odpowiadam na pytania pana posła Telusa. Program Locha+ został zrealizowany…

Poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze. Przepraszam, wejdę w słowo. Nie pytam o Lochę+, tylko o program odbudowy loch w Polsce. To było 250 000 tys. zł w ARiMR. To nie jest Locha+. To jest zbudowany program, który miał dofinansować budowę chlewni dla hodowców.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Ale to dopiero będzie zawarte w Planie strategicznym. Natomiast tutaj odnosimy się do budżetu za rok 2023. Tego nie było.

Poseł Robert Telus (PiS):

Nie, panie ministrze. Jeszcze raz. W 2023 r. był w planie finansowym w ARiMR taki program. Było 250 000 tys. zł na pilotaż i pytam o ten pilotaż. Nie o program Locha+. Wiem, że Locha+ to jest coś innego.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Zaraz pani z Agencji wyjaśni.

Nie ma. Nie było takich pieniędzy, takiej pozycji.

Poseł Robert Telus (PiS):

Może ustalmy tak… No właśnie, ustalcie i proszę o odpowiedź na ten temat, dobrze? To jest ważne.

Podsekretarz stanu w MRiRW Adam Nowak:

250 000 tys. zł?

Poseł Robert Telus (PiS):

W ARiMR 250 000 tys. zł na program budowy chlewni.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Pan poseł pyta o rok ubiegły. To za chwilę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Jeżeli damy radę dzisiaj odpowiedzieć – to tak. Jeżeli nie, to prosiłbym o odpowiedź panu przewodniczącemu na piśmie.

Poseł Robert Telus (PiS):

Tak.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Agencja odpowiada, że był tylko program Locha+ i został zrealizowany.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dobrze. Poprosimy o odpowiedź na piśmie. Już nie kontynuujmy tego wątku. Proszę o następne odpowiedzi, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Wartość PKB – to jest 3,55% wartości PKB, oczywiście w wydatkach budżetu państwa i 1,30% udział w PKB. Tak, 1,30%.

Co do drugiego pytania, panie pośle – nie wiem, to nie jest chyba przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Komisji, bo błogosławić może ksiądz albo biskup. Ja nawet jako minister żadnych błogosławieństw nikomu udzielać nie mogę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

A bon frekwencyjny?

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Bon frekwencyjny. W tej chwili jest przygotowywane rozporządzenie. Będziemy wypłacać te pieniądze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo dziękuję.

Zamykam dyskusję, bo już mówiłem, że zgłoszeń nie będzie.

Szanowni państwo, w tej chwili zadam pytanie. Panie i panowie posłowie – czy ktoś jest przeciwny przyjęciu przedstawionego sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2023?

Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię dla Komisji Finansów Publicznych.

Przechodzimy do wyboru posła upoważnionego do reprezentowania naszej opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, abyśmy upoważnili pana posła Kazimierza Plocke do przedstawienia opinii.

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Wyrażam zgodę. Wyrażam zgodę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pan poseł wyraził zgodę. Innych propozycji nie widzę. Uznaję zatem, że Komisja upoważniła pana posła Kazimierza Plocke do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.